

Zeg nooit vis voordat ie in de pan is

Drentse klucht in drie bedrijven

door

MARTIN WOLF

TONEELUITGEVERIJ VINK B.V.
(Grimas Theatergrime verkoop)
Tel: 072 - 5 11 24 07
E-mail: info@toneeluitgeverijvink.nl
Website: www.toneeluitgeverijvink.nl

VOORWAARDEN

Alle amateurverenigingen die het stuk: **ZEG NOOIT VIS VOORDAT IE IN DE PAN IS** gaan opvoeren, dienen in alle programmaboekjes, posters, advertenties en eventuele andere publicaties de volledige naam van de oorspronkelijke auteur: **MARTIN WOLF** te vermelden.

De naam van de auteur moet verschijnen op een aparte regel, waar geen andere naam wordt genoemd.

Direct daarop volgend de titel van het stuk.

De naam van de auteur mag niet minder groot zijn dan 50% van de lettergrootte van de titel.

U dient tevens te vermelden dat u deze opvoering mag geven met speciale toestemming van het I.B.V.A. Holland bv te Alkmaar.

Copyright: © Anco Entertainment bv - Toneeluitgeverij Vink bv

Internet: www.toneeluitgeverijvink.nl

E-mail: info@toneeluitgeverijvink.nl

Niets uit deze uitgave mag verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, verfilming, video opname, internet vertoning (youtube e.d.) of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van I.B.V.A. HOLLAND bv te Alkmaar, welk bureau in deze namens de Uitgever optreedt.

Het is niet toegestaan de tekst te wijzigen en/of te bewerken zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van I.B.V.A. HOLLAND bv te Alkmaar, welk bureau in deze namens de Uitgever optreedt.

Vergunning tot opvoering van dit toneelwerk moet worden aangevraagd bij het Auteursrechtenbureau **I.B.V.A. HOLLAND bv**

Postbus 363

1800 AJ Alkmaar

Telefoon 072 - 5112135

Website: www.ibva.nl

Email: info@ibva.nl

ING bank: 81356 – IBAN: NL08INGB0000081356 BIC: INGBNL2A

Geen enkele andere instantie dan het IBVA heeft de bevoegdheid genoemde rechten van u te claimen, of te innen.

Auteursrechten betekenen het honorarium (loon!) voor de auteur van wiens werk door u gebruik wordt gemaakt!

Auteursrechten moeten betaald worden voor elke voorstelling, dus ook voor try-outs, voorstellingen in/voor zorginstellingen, scholen e.d.

Vergunning tot opvoering:

1. Aankoop van minimaal **10** tekstboekjes bij de uitgever.
2. U vult het aanvraagformulier in op www.ibva.nl of u zendt de aanvraagkaart (tevens bewijs van aankoop), met uw gegevens, naar I.B.V.A. Holland. Uw aanvraag dient tenminste **drie weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van I.B.V.A. Holland.
3. U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Vergunning tot HER-opvoering(en):

1. U vult het aanvraagformulier in op www.ibva.nl of u zendt de aanvraagkaart met uw gegevens naar I.B.V.A. Holland. Uw aanvraag dient tenminste **drie weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van I.B.V.A. Holland.
2. U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Opvoeringen zonder vergunning zijn niet toegestaan en strafbaar op grond van de Auteurswet 1912. Zij worden gerechtelijk vervolgd, terwijl de geldende rechten met 100% worden verhoogd. Het tarief wordt met 20% verhoogd voor opvoeringen waarvoor geen toestemming werd aangevraagd binnen drie weken voorafgaand aan de voorstelling.

Het is verboden gebruik te maken van gekregen, geleende, gehuurde of van anderen dan de uitgever gekochte tekstboekjes.

**Rechten BELGIË: Toneelfonds JANSSENS, afd. Auteursrechten,
Te Boelaerlei 107 - 2140 Bght ANTWERPEN Telefoon (03)3.66.44.00.
Geen enkele andere instantie heeft de bevoegdheid genoemde rechten
van u te claimen, of te innen.**

ROLVERDELING

Klaas Vaak	arbeider	40-60 jaar
Beppie Vaak	zijn vrouw	40-60 jaar
Bella Vaak	hun dochter	20-40 Jaar
Buurvrouw		30-50 Jaar
Coba	vrouw v.d. bakker	30-50 jaar
Govert van Achteren	huisknecht	25-50 jaar
John J Rambo	huisknecht	25-50 jaar
Theo Vaak	broer van Klaas	46-65 jaar
Angelique Vaak	zijn vrouw	40-60 jaar
Loes Zijlstra	kontroleuse	23-40 jaar

EERSTE BEDRIJF

De inrichting in het eerste bedrijf is erg sober.

1e toneel (Klaas, Beppie)

Klaas: *(ligt op de knieën op de grond te zoeken)* Potverdrie waor hek nou die twee kwarties laotn vaaln?

Beppie: *(op)* Zuuk ie wat?

Klaas: Nee, ik hadde jok an de knieën en nou schoer ik er wat mit over de matte, nou goed?

Beppie: Oh, mij wel heur, maar dan kuj gleuk beter gewoon krabbn, dat giet sneller en dan verslet de matte ok niet zo gauw, want het zal nog wel een dag of wat duurn, veur wij nije vloerbedekking kriegt of niet?

Klaas: Zeg maar gerust een jaor of wat, want ast al zo ver in is, dat ik een half ure rond mudde kroepm, umme een kwartie weer te vien dan muk wel een halve eeuw kroepm umme geld te vien veur een nije matte.

Beppie: Och, ie mut maar zo deenkn, alles wat wij hebt daor binne wij ok dubbel zo wies mit.

Klaas: Nou een mooie troost aj niks hebt. *(draait een shagje)*

Beppie: *(voorzichtig)* As ie now ies stoptn mit rookn, dat scheelde oons ok al gauw f15,- guldn in de weeke

Klaas: Jao, pakt mij dat ok nog maar of, dan hek helemaole niks meer umme veur uut bedde te koom.

Beppie: Maar ie hebt oen wark jao....

Klaas: *(over de toeren)* Mien wark, ja mien wark, trek mij de bek niet los over mien wark, mag ik de dag dat ik nog ies veule geld zal hebbn beleem, dan ist eerste wat ak doe mien onslag neem en die vieze slaafendriever vertelln, hoe ak over hum deenke, haolt oe asteblijft stille over die patjakkers daor in Hoogeveene, bah bah en nog ies bah!

Beppie: Haol oe toch stille man, die meesn daor die zorgt er in ieder geval veur dat wij iedere dag brood op de planke hebt en iedere dag oons warm prakkie.

Klaas: Jao, en daor hej het dan ok net mit ehad, nooit hebbe wij ies wat moois, wij ried niet in auto, wij koopt nooit nije kleern, wij hebt nooit ies een gevulde koeke bij de koffie, maar wel kan ik iedere dag naor die rotzooi hen en weerumme fietsen deur weer en wind en op de koop toe nog ies offesnauwd worden ok as ik ies een keer een foutie emaaft hebbe, ak dan kieke naor mien breur Theo die hef een eign

huus.

Beppie: Wij ja ok.

Klaas: Wij ok ja, maar wij zit tot an de nekke in de schuldn en Theo niet, en hij hef een grote auto waor hij mij iedere moring mit veurbij jag, en hoe harder ast regent hoe harder as hij toet mit dat grote schip van hum.

Beppie: Dan haddn ie ok maar een vak muttn leern vrogger, maar dat woj jao niet.

Klaas: Woln ie zeggn, dat ik niks eleerd hadde, toevallig hek wel 6 jaor legere schoele en heb ik in de darde klasse de ambachtschoele verlaotn.

Beppie: Jao, umdat aj niet veur de darde keer de zelde klasse over magt doen.

Klaas: Ooh, schimp maar op mij of, oh daor ligt mien kwartie ok, dan kank teminste een koppie koffie koopn vanmiddag. *(pakt de jas en zijn broodtrommel van de stoel)* Tot vanaomd. *(af)*

Beppie: Jao, tot vanaomd, wat is hij toch slecht te spreekn de leste tied, ik durfe hum haoste niet iens wat te vertelln over de verrassing, die ik veur hum in petto hebbe, *(loopt naar de bloempot, trekt de plant eruit, en haalt er een kistje onderuit)* viemtwintig gulden, een half jaor hek er veur espaart, en eindelijk hek het bij elkaar.

2e toneel (Beppie, Bella)

Bella: Goeiemoring, is va al vut?

Beppie: Jao, hij had de wind teegn en daorumme is hij eerder vut egaone.

Bella: Toch wel lastig heur, dat wij gien auto hebt, straks wil ik nog eem naor de Wiek umme de leste kleinigheden te regelen veur mien reis en dan muk er jao op de fletse hen.

Beppie: Ok al haddn wij dan een auto, dan was va de eenigste die er in kun riedn wij hebt jao gien riebewies.

Bella: Now, die kun wij dan jao wel haaln.

Beppie: Oh jao, maar as ie toch naor de Wiek gaot, dan muj eem langs Meier gaan, die ken ie toch wel?

Bella: Jawel.

Beppie: Dan muj daor eem hen gaon, dan krieg ie van mij viemtwintig gulden en dan muj daar een staatslot veur koopn, want ik hebbe eheurd dat het winnende lot daar vaake vaalt.

Bella: Wat! Kost zoen stukkie papier viemtwintig gulden?

Beppie: Jao, maar ie hebt kaans van 1 op 2 dat ai de f 500.000,- wint,

tenminste dat zeg die vent op de televisie
Bella: Hoe weet ie dat now, de televisie is jao al een half jaar kapot.
Beppie: Now ja, dat zij hij een half jaar geleedn dan.

3e toneel (Beppie, Bella, Buurvrouw)

Buurvrouw: *(op met veel bravour)* Doeg hoe ist hier?

Bella en Beppie: *(kortaf)* Wel goed.

Buurvrouw: *(onverstoort)* Wat is die kerel van oe jao een stuk schagerijn, zonet koom ik hum teegn en ik roepe teegn hum: "Zo Klaas muj dat heele rotende weer teegn de wind in?" Toen stapte hij van de fietse grep een stien en gooit er mij zowat mit veur de kop, ik kunde nog net wegspring, maar toen stapte hij weer op, kreg hij de broek in de ketting, klettert umme mit fietse en al, de knie deur de broek allemaole bloed. *(lacht uitbundig)*

Beppie: Daar hoef ie anders helemaole niet umme te lachen heur, die stumper kan zien bien wel ebreukn hebbn.

Buurvrouw: Daar hef hij dan meer last van dan ikke, maar ik go weer ies hen want de koffie zij nog wel niet klaor hebbn, dacht ik zo. *(tegen Bella)* Zozo dus ie got helemaole naor de aandere kaante van de wereld, heb ik eheurd.

Bella: Van wie hebbie dat eheurd dan?

Buurvrouw: Van de vrouwe van de bakker natuurlijk, waneer go ie vut?

Bella: Dat weet ik nog niet, maar ik kan ieder moment een brief van tante kriegn en dan muk op stel en sprong hen.

Buurvrouw: Ooooh ja, goi allent want ie hebt jao gien verkering, of wel?

Beppie: Vraogt toch niet zoveule man, ie hoeft toch niet alles te weetn.

Buurvrouw: Oooh maar ai niks vraogt kooi ok narrings achter, maar ie hoeft hut niet te zeg heur ik koome d'r toch wel achter *(naar de deur)* Now ik koome wel ies weer langes, want bij mij kooi toch niet, doeg. *(af)*

Bella: Nee, bij oe koome wij toch niet, eign schuld zeurkouse.

Beppie: Ach doe maar niet lilluk teegn heur, ze hef verder ok al niks, ze zit altled maar allent in huus, en as ze dan ies bij oons komp jao dan vrag ze wel een bulte, maar vut maar. Maar wat ik zeggn wille hee, van dat staatslot, daor muj niks van teegn va zeggn heur, want as die heurt dat zoen ding f25,- gulden op mut breng dan schraowt hij toch gelijk dat hij d'r veule liever een flesse jenever veur ekocht had en dat het weggegooid geld is.

Bella: Jao, jao, dat begriep ik wel, geeft mij dat geld now maar, dan bink teeg de koffie wel weer thuus.

Beppie: Ie bekiet het maar, hier hejt geld en weest er zuunig op want ik hebbe er een half jaar veur espaart, en allent koopn bij Meier heur want daor vaalt de pries meestal, dan go ik koffieboon maaln. *(af)*

Bella: Phoe f25,- veur zoen rot lot en die kaans van 1 op 2 daor geleuf ik ok alles nog niet van, maar vooruit maar. *(wil af)*

4e toneel **(Bella, Coba)**

Coba: *(op)* Hoi, of woj net weggaan?

Bella: Jao, ik mudde een staatslot koopn veur mien moe.

Coba: Zo, zo, dus ze trapt een flinke deure in donkt mij zo, want bij mij kocht ze nooit meer dan een witte stoet en 1 keer in de weeke een olde wim koeke, of hef ze een arfenisse ebeurt?

Bella: Nee, maar ze had net zo lange espaart tot ze f25,- bij mekaar had en vandaage mus ik toch naor de Wiek en daor koop ik een lot.

Coba: Koop ie die dan helemaal in de Wiek?

Bella: Jao, mien moe zeg dat daor de pries altied vaalt.

Coba: Now, dat zal dan wel, want bij mij is hij nog nooit evaaln.

Bella: Of doe ie ok altied mit?

Coba: Jao heur, iedere maand, kiek hier hek het lot van veurige maand.
(pakt lot uit de portemonee)

Bella: Zul ik dat lot wel maggen hebbn? Dan kank die meensen in de Wiek laotn zien wat ik bedoele.

Coba: Oh, jawel heur ik hadde er disse maand toch gien pries op.

Bella: Win ie wel ies wat dan?

Coba: Nee nooit, zo now en dan ies een tiente, maar dan ist ok op.

Bella: Maar mien moe zeg, dat ai kaans hebt van 1 op 2 op de f500.000,-.

Coba: Now daor komp oen moe dan wel rap achter, as ze ies een keer mitedaone hef, dan hef ze zelf ok wel deur, dat het eerder een kaans van 1 op de 500.000 is, maar bij nog wat neudig vandaage?

Bella: Jao, doe maar iene witte, dat is wel genug, zet ie hum eem int boekie.

Coba: Jao, dat komp wel goed, now veule plezier in de Wiek. *(af)*

Bella: Bedankt, succes mit oen stoete vandaage.

5e toneel **(Bella, Klaas)**

Klaas: *(op; knie bloederig door de broek, hij hinkt en kijkt rampzalig toe)*

Bella: *(quasie verbaasd)* Goi va, wat heb ie dan?

Klaas: Oh, ik bin an de dood ontkoom, ik fietse hier de straote uut vaalt er een olifant uut de boom, boven op mij

Bella: Is dat echt gebeurd, of wil ie gien woord hebn dat ai de buurvrouw miet een stien wolln gooin?

Klaas: Oh, is dat meense hier al weer ewest te zeurn, sinds dat meense hier woont kuj niks meer doen of ze bemujt zich er wel mit, maar ik zal naor moe toe gaon, die mut er mij maar eem wat verbaant umme doen.

Bella: Weet ze bij oe op het wark wel, dat ai vandaag niet koomt?

Klaas: Nee ok nog niet, maar dat kan mij ok nog net niks scheeln, as't an mij lag, dan gung ik nooit weer hen. *(telefoon rinkelt)* Oh, daor belt ze vaste al. *(strompelt naar de telefoon toe)* Jao, mit Klaas Vaak..... Ik binne zo laate umdat ik onder een olifant ezeetn hebbe.... Nee, de olifant was niet beschadigd, ik hebbe allent mien heele bien in mekaar zittn.... Oh, dat kan oe niks scheeln? Oh, ast an jullie lag dan kwam ik nooit weer ant wark... Oh, het is al goed heur, ik blieve wel een weeke of wat in de ziekte wet Moi. *(tegen Bella)* Zo, die ziet mij de eerste zes weekn niet weer.

Bella: Maar dat kan toch niet, dan licht ie de staat op!

Klaas: Dat kan mij niks scheeln ze licht mij al twintig jaor op. Maar ik go naor moe toe, want ik bloede jao as een rund. *(af)*

Bella: Now, ik go ok hen dan bink umme tien ure nog mooi weer thuus. *(af)*

6e toneel **(Bepie, Klaas)**

Achter het toneel

Bepie: *(paniekerig)* Oh, wat heb ie toch oh oh oen heele knieschijve kan wel verbrijzeld weezn, go gauw op de baanke ligg...

Klaas: *(samen met Bepie op)* Och meense stelt oe toch niet an, gewoon wat eschaaft maak er toch niet zo'n drama van.

Bepie: Ie kunt wel bloedvergiftiging oploopt, doet de broek maar eem uut.

Klaas: Haha ikke gek, ikke de nudist uuthang, de buurvrouw komp binn en die kan mien heele hebhn en hooldn eempies an een uitgebreide keuring onderwarpn.

Bepie: Ach man, ie hebt jao wel een onderbroek an?

Klaas: Jawel, maar daor zit een gulpe in daor kuj de kop wel deurstikn.

Bepie: Doet toch niet zo kienderachtig man en de buurvrouwe komp echt niet want die hef hier helemaole gien boschop vanmoring.

Klaas: Oh, dat zeg niks bij de buurvrouw, maar goed kiek de aandere kaante maar eem op, want ik zalle het heele zaakie wel weer uut de

gulpe hebbn hangn.

Beppie: Zoveule heb ie aans niet te hang. (*kijkt toch even de andere kant op*)

Klaas: (*doet de broek uit heeft een grote niet lange onderbroek aan*) le magt weer kiekn.

Beppie: De schaade vaalt donkt mij mit, ie kunt moring wel weer ant wark.

Klaas: Disse jonge giet de eerste 6 weekn niet weer naor zien wark toe punt uit.

Beppie: Maar ie kunt toch niet 6 weekn veur niks bij huus bliem.

Klaas: Veur niks zeg ie, man ik ligge jo tot op het bot los. Nee heur de eerste 6 weekn bin ik hier op disse baank te vien, het geld komp wel binn.

Beppie: Now, ik zal wel eempies wat verbaand op haaln, as dan die kerel van de ziektewet komp dat lek hut tenminste nog wat, wacht maar eem. (*af*)

7e toneel **(Klaas, Buurvrouw)**

Buurvrouw: (*achter het toneel*) VOLLUK!!!

Klaas: (*springt op grijp het tafelkleed, trekt het van de tafel, alles wat er op staat valt op de grond, doet het laken om zijn middel en roept*) Jao, wat is er te zeurn!!!

Buurvrouw: (*begint als ze Klaas ziet uitbundig te lachen*) Hahahahahahaha studeer ie veur de sheik van Koeweit?

Klaas: (*kwaad*) Ach meense, stao toch niet zo stom te lachen.

Buurvrouw: (*zingt*) De Sheik van Koeweit die was zijn koe kwijt, toen liet hij een scheet in het tafelkleed, hahahahahaha...

Klaas: Haolt oe toch stille meense, aans zok bij oe op het taovelkleed een scheet laotn. Wat kooi hier doen? Niks mooi rot dan maar weer op.

Buurvrouw: Nee, Klaas Koeweit, ik go niet vut, ik hebbe belangriek bericht veur oe.

Klaas: Mooi bedankt, mazzel. (*steekt de hand op zodoende valt het tafelkleed op de grond*)

Buurvrouw: Oooh, kiek ies an, meneer studeert veur nudistenloper, wat heb ie jao een onwiese gulpe in de onderbroek, oh ik kan d'r aoste bij in kiekn, toe laot mij ies kiekn

8e toneel **(Klaas, Buurvrouw, Beppie)**

Beppie: (op) Wat doet jullie daar?

Klaas: Niks!!!!

Buurvrouw: Jawel heur, hij zeg teegn mij: "Oh, buurvrouw ik kriege van mien Beppie toch zo weinig aandacht" en toen sprung hij zo boven op mij.

Beppie: Oh, is dat zo. (*pakt het brood dat nu op de grond ligt, en slaat Klaas er mee om de oren*) Viesterd ai bint vrumtganger, flapperbolle, fierljepper, uut de kamer biest.

Klaas: Auwe, niet slaon deenk umme mien bien, ik binne jao gewond. (*al jammerend af*)

Beppie: En now ieë wat deedn ie mit mien kerel? Zeg op!

Buurvrouw: Ach, dat was niks ik peste hum gewoon een beetie en toen veul hum de jurk van 't gat en toen zei ik wat over zien mooie onderbroek en toen kwaam ie binn....

Beppie: En toen??????

Buurvrouw: Niks en toen, now ja daar waarn ie jao zelf bij.

Beppie: Ik bin niet gow kwaod, maar blijft van mien Klaasie of want daar bink wies mit.

Buurvrouw: Dat kank mij niet veursteln, maar goed, waar ik eingeluk veur koome, ik hebbe net van de post een briefe ekreegn, maar die is eingelijk veur jullie bestemd...., ik hebbe hum natuurlijk wel alvaste lossetrukkn veur de zekerheid maar d'r stund weinig bijzonders in, ak eerlijk mudde weezn dan begreep ik er niks van, ... t is buutenlaands eschreem.

Beppie: Heb ie een brief lossetrukkn die veur oons bestemt is????

Buurvrouw: Jao natuurlijk. Ik bedoele ze hadn d'r jao wel een verkeerde name en adres op kun zettn die van jullie en dat hij veur mij bestemd was, maar ik hebbe jao gien familie die uut de aandere kaante van de wereld koomt, dus hij zal wel veur jullie weezn.

Beppie: Oh, now jao ut is niet aans, bedaankt dat ai hum ebracht hebt, hé.

Buurvrouw: Lees ie hum dan niet direkt??

Beppie: Jawel, maar ik wachtte tot ie weg bint, ie hebt hier niks mit te maakn.

Buurvrouw: (*beetje boos; loopt naar de deur*) Ik koome d'r toch wel achter!!! (*af*)

Beppie: (*trekt de brief open en leest*)

Dear familie

Here's ticket I've prommides you, I a'm waiting for Bella on the airport at july the 16th ast about 4 o'clock. I hope she'll be there. Your aunt Isadora.

Kiek ies an 16 juli at dat is jao over drie daagn.

9e toneel
(Beppie, Klaas)

Klaas: (*op*) Beppie de kontroleur van de ziektewet is er, ie mut net doen of ik er min an toe binne. (*duikt op de bank*)

Beppie: Wij hebt de brief van tante Isadora ok ekreegn.

Klaas: Dat is van geen enkel belang, op dit moment is het enigste dat telt dat de kontroleur niet in de gaatn kreg, dat ik niet echt onder de olifant ezeetn hebbe.

(*er wordt geklopt*)

Klaas: (*zielige stem*) Binnen.

10e toneel
(Beppie, Klaas, Loes)

Loes: Goede morgen ben ik hier bij (*kijkt op papier*) Klaas Vaak?

Klaas: Zeg maar gerust, zieke Klaas Vaak auw, auw, wat heb ik een piene.

Loes: Dus ik ben hier goed? Ja, ik ben zonet gebeld door het bedrijf waar u werkt, ze vroegen of ik zo snel mogelijk bij u langs wou gaan, kijken hoe het met u was, want u heeft onder een olifant gezeten of zo iets?

Beppie: Niet helemaole heur, allent zien bien maar.

Loes: Nou alleen z'n been maar dat lijkt me toch al pijnlijk genoeg.

Klaas: Zeg dat wel.

Loes: Zei u wat?

Beppie: Nee heur, hij zei niks dat was een uitroep van piene.

Loes: Meneer is de pijn zo erg dat u geen broek rond uw benen kunt verdragen.

Klaas: Oh mevrouw, het is zo arg hé, as ik mien vel uut kun trekken deek dat ok nog.

Als u het hele stuk wilt lezen dan kunt u via www.toneeluitgeverijvink.nl de tekst bestellen en toevoegen aan uw zichtzending.

Voor advies of vragen helpen wij u graag.

 info@toneeluitgeverijvink.nl

 072 5112407

“Samenspelen” is ons motto